

Białystok, dn.16 grudnia 2011r.

PS-V.431.5.30.2011.AG

Pani
Dorota Bogdańska
Kierownik Ośrodka Pomocy
Społecznej w Kołakach Kościelnych

Uprzejmie informuję, że w wyniku kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 7, 8, 9 listopada 2011r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kołakach Kościelnych w zakresie realizacji zadań własnych gminy oraz zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku dokonano ustaleń opisanych w protokole kontroli. Kontrolą objęto okres od 01.10.2010r. do 30.09.2011r.

Protokół kontroli kompleksowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołakach Kościelnych został podpisany przez Kierownika Ośrodka w dniu 05.12.2011r.

Wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

W trakcie czynności kontrolnych przeanalizowano akta osobowe kierownika jednostki oraz pracownika socjalnego realizującego zadania z zakresu pomocy społecznej. Ustalono, że kierownik Ośrodka oraz pracownik socjalny posiada wymagane kwalifikacje niezbędne do wykonywania pracy na zajmowanym stanowisku.

Pracownik socjalny posiada legitymację pracownika socjalnego oraz otrzymuje dodatek do wynagrodzenia z tytułu świadczenia pracy socjalnej w środowisku, przysługujący zgodnie z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej.

Biorąc pod uwagę fakt, że Gminę Kołaki Kościelne zamieszkuje 2519 mieszkańców (stan na 30 września 2011r.), a w Ośrodku zatrudniony jest 1 pracownik socjalny - stan zatrudnienia pracowników socjalnych Ośrodka nie spełnia norm określonych w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników.

Rada Gminy Kołaki Kościelne przyjęła Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2006-2016 (art. 17 ust. 1 pkt 1) oraz Gminny System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną (art. 17 ust. 1 pkt 13).

Podjęto również uchwały: w sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej, w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, w sprawie ustalenia sposobu sprawienia pogrzebu przez gminę Kołaki Kościelne oraz określenia warunków odpłatności za pomoc przyznaną osobom

i rodzinom w ramach programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania". Gmina w okresie objętym kontrolą prowadziła dożywianie uczniów zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006r. w sprawie realizacji programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania", tj. ze szczególnym uwzględnieniem gorącego posiłku.

Uregulowania podjęte w Uchwale Rady Gminy Kołaki Kościelne Nr XII/69/08 z dnia 4 kwietnia 2008r. w sprawie określenia warunków odpłatności za pomoc przyznaną osobom i rodzinom w ramach programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" są niezgodne z ustawą z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2005r. Nr 267 poz. 2259 ze zm.) w zakresie:

- uchwała nie określa szczegółowych warunków odpłatności za pomoc w formie posiłku przyznaną osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej - co jest niezgodne z dyspozycją określoną w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. skutkującą przyznaniu Radzie Gminy uprawnienia do podejmowania uchwał zawierających w swej treści zapisy dotyczące określenia warunków odpłatności za pomoc w formie posiłku w przypadku przekroczenia przez dany krąg podmiotów wysokości kryterium dochodowego, ustalonego przez ustawodawcę bądź radę gminy. Zasady zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej w ramach pomocy w formie posiłku powinny objąć określenie podmiotów zobowiązanych do zwrotu, a także wskazanie kryteriów, w oparciu o które ma ten zwrot nastąpić i w jakiej części.

Ponadto ustalenia kontroli wykazały, że gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20 ustawy, natomiast zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 8, 9, 11, 12, 15, 16a nie są realizowane z uwagi na brak zgłaszanych potrzeb w tym zakresie.

Gmina realizuje także zadania własne, wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 5 ustawy oraz zadania wynikające z art. 18 ust. 6 - poprzez realizację ustawy o ustanowieniu wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Natomiast nie realizuje zadań wynikających z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3, 4 oraz zadań wynikających z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 5, 7, 8, 9 ustawy.

Gmina realizuje zadania wynikające z art. 110 ust. 4. Kierownik OPS w Kołakach Kościelnych złożyła Radzie Gminy sprawozdanie z działalności Ośrodka za 2010 rok oraz przedstawiła potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2011r. na V sesji Rady Gminy Kołaki Kościelne w dniu 21 czerwca 2011r.

Zadanie określone w art. 110 ust. 5 ww. ustawy nie było realizowane – Kierownik Ośrodka w okresie kontrolnym nie wytaczała powództwa o zasądzenie alimentów na rzecz mieszkańców gminy. Osobom zgłaszającym się do Ośrodka udzielano informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne oraz udzielano pomocy przy wypełnianiu wniosków.

Ośrodek w okresie objętym kontrolą kierował wnioski o ustalenie niepełnosprawności do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Osobom zgłaszającym się do Ośrodka udostępniano druki i udzielano niezbędnych informacji dotyczących uzyskania stopnia niepełnosprawności (zadanie określone w art. 110 ust. 6 ww. ustawy).

W trakcie kontroli stwierdzono uchybienia w prowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie przyznania świadczeń pomocy społecznej:

- w 3 przypadkach w rozstrzygnięciach decyzji zmieniających odpłatność osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej organ ustalił własną odpłatność (Gminy Kołaki Kościelne) za pobyt stron w ww. placówce. Rozpatrywane sprawy dotyczyły odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej osoby umieszczonej, czyli rozstrzygnięcie powinno dotyczyć wyłącznie jej praw i obowiązków, natomiast wnoszenie opłat przez gminę za jej mieszkańca skierowanego do domu pomocy społecznej nie jest indywidualną sprawą rozstrzyganą w drodze decyzji administracyjnej – protokół kontroli str. 10, poz. 1, 2, 3,
- w 2 przypadkach dokonano zmiany decyzji w związku ze wzrostem średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej pomimo, że kwota zmiany dochodu osoby w okresie ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej nie przekroczyła 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej – co jest niezgodne z art.106 ust. 3b ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej – protokół kontroli str. 10, poz. 1, 3,
- w 1 przypadku potwierdzeniem doręczenia decyzji jest podpis złożony na decyzji przez stronę bez daty dokonania czynności, co jest niezgodne z art. 46 § 1 kpa (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz.1071 ze zm.) – protokół kontroli str.10, poz. 1,
- w 1 przypadku w rozstrzygnięciu decyzji administracyjnej znajduje się zapis dotyczący opłacania przez Ośrodek składki na ubezpieczenie zdrowotne. Ustawa o pomocy społecznej oraz ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, nie nadaje ośrodkowi pomocy społecznej prawa do wydawania decyzji w tej sprawie. Zapis o podleganiu ubezpieczeniu zdrowotnemu nie jest częścią rozstrzygnięcia decyzji przyznającej zasiłek stały i ma wyłącznie charakter informacyjny – protokół kontroli str. 12 -13, poz. 1.

Przyczyną powstania powyższych uchybień jest niedostateczna znajomość aktów prawnych, w szczególności ustawy o pomocy społecznej oraz aktów wykonawczych do ww. ustawy, a także brak wystarczającego nadzoru Kierownika jednostki nad realizacją zadań.

Za powstałe uchybienia i nieprawidłowości odpowiedzialny jest Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołakach Kościelnych oraz Wójt Gminy Kołaki Kościelne.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi zobowiązuje Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołakach Kościelnych do:

1. Dostosowania stanu zatrudnienia w Ośrodku do obowiązujących przepisów prawnych, tj. art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej
2. Podjęcie działań w celu dokonania zmiany Uchwały Nr XII/69/08 Rady Gminy Kołaki Kościelne z dnia 4 kwietnia 2008r. w sprawie określenia warunków odpłatności za pomoc przyznaną osobom i rodzinom w ramach programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania".
5. Prawidłowego stosowania obowiązujących przepisów: ustawy o pomocy społecznej oraz kodeksu postępowania administracyjnego, w szczególności:

- formułowania rozstrzygnięć decyzji zmieniających odpłatność za pobyt osoby umieszczonej w DPS w zakresie jej praw i obowiązków,
- dokonywania zmian decyzji administracyjnych w zakresie zmiany odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej zgodnie z art. 106 ust. 3b ustawy o pomocy społecznej,
- potwierdzania doręczania decyzji administracyjnych zgodnie z art. 46 § 1 kpa,
- nie zamieszczania w rozstrzygnięciu decyzji administracyjnej zapisu dotyczącego opłacania przez Ośrodek składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ww. ustawy o pomocy społecznej kierownikowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo zgłoszenia do Wojewody Podlaskiego, zastrzeżeń w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

Otrzymuje:

Wójt Gminy Kołaki Kościelne

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Kozłowski
Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej